

Pracovní listy pro projekt Křížem krázem Botanickou zahradou hl. m. Prahy

práce ve škole

PRAKTICKÉ VYUŽITÍ ROSTLIN

aneb

Jak krtek ke kalhotkám přišel

Křížem krážem Botanickou zahradou hl. m. Prahy a jejím okolím v Praze-Troji

Pracovní listy připravili členové realizačního týmu projektu:

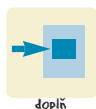
*V. Bidlová, I. Bulánková, P. Hanzelka, R. Jendřejas, K. Lorencová, M. Marko, I. Motýlová,
L. Patoková, L. Prokopcová, V. Rybka, E. Smržová.*

*Projekt č. CZ.04.3.07/3.1.01.3/3099 byl financován z prostředků ESF, státního rozpočtu ČR
a Magistrátu hl. m. Prahy.*

Praktické využití rostlin aneb Jak krtek ke kalhotkám přišel

Lidé odnepaměti využívali všech darů přírody a snažili se je všestranně zužitkovat. Možná jsme na to dnes jen trochu pozapomněli. Zkusme si proto nejprve s Robinsonem Crusoem malinko připomenout, jaké může být praktické využití rostlin. Robinson, jehož příběh důvěrně známe, byl okolnostmi donucen být po 1. červenci 1666 v tomto směru velmi praktický...

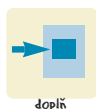

„Padající staletý kmen poranil i několik stromů jiných. Zlomil například jeden štíhlý stromek s červenavě prosvítajícími kopinatými listy a sedřel jeho kůru po celé délce až ke kořenům. Robinson se pokoušel nožem sloupnout obnažené _____. Již z domova věděl, že je velmi pevné, že se dá použít i jako _____. Vždyť doma z něj pletli i _____ a domácí _____. Robinson si myslel, že by bylo dobré jím ovinovat nohy jako onučkami a chránit tak nohy před ztvrdlou kůží střeviců. Mohl by si uplést i velmi pevnou a lehkou _____. Loupání mu však nešlo tak hladce. V místech, kde byly větvičky, musel vždy kůru kolem součku nakrojit. Při této práci přidržoval kůru zuby. Tu pocítil na jazyku přímo odpornou hořkost, již se nezbavil, ani když se napil vody. Vzpomínal, kde takovou hořkou chuť již pocítil. Vzpomněl si. Bylo to na lodi kapitána Dubbleye. Jednou onemocněl námořník na této lodi zimnicí. Kapitán léčil námořníka tak, že mu dal žvýkat drť ze suché kůry. Robinsonovi tenkrát kapitán vysvětlil, že rozdrčená kůra je ze zvláštního stromu, jenž se nazývá _____, roste v Americe a tamější domorodci jeho kůrou léčí zimnici. ... Robinson schválně rozkousal kousek kůry. Ano, je to táž hořkost. Kůru pak uložil v jeskyni pro případ, že by ji mohl někdy upotřebit jako _____.“
(Daniel Defoe, Robinson Crusoe, Albatros, Praha 1958)

V textu je naznačeno 6 způsobů praktického využití rostlin. Podařilo se vám najít všech 6?

Malá obrazová nápověda:

Další možnosti nejsou v textu obsaženy přímo, ale snadno si je můžeme domyslet, představíme-li si, že Robinson se ocitl na pustém ostrově zcela bez prostředků, odkázán sám na sebe.

Vymyslete, k čemu teoreticky mohl strom citovaný v textu Robinson ještě použít.

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Praktické využití rostlin aneb Jak krtek ke kalhotkám přišel

Ukrutně se soustředte a zkuste každý sám během 1 minuty vymyslet a napsat 10 příkladů nejnámějšího využití rostlin v dnešní době.

V následující minutě se nakloňte k členům své skupiny nebo k oběma sousedům, dejte své nápady dohromady a vytvořte alespoň 5 oblastí, v nichž jsou rostliny lidmi nejvíce využívány. Ke každé oblasti uveďte své konkrétní příklady.

Pokud tabulku nezaplníte, nezoufejte a vypravte se do Botanické zahrady v Troji. Až projdete celým areálem JIH, můžete si tabulku rozšířit o další oblasti a příklady.

oblast	rostlina	příklady využití

Napovím: Zrovna mě napadl farmaceutický průmysl a valeriánské kapky z kozlíku lékařského. Mám je rád, protože uklidňují :-). No a ještě potravinářství a máta peprná – mátový čaj sice nemusím, ale pepermintové žvýkačky, to je jiná!

Tak co nejdříve na viděnou v Botanické zahradě v Troji!